

Секція 5

Облік, аудит і оподаткування суб'єктів підприємництва

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІТ-ГАЛУЗІ

*Задорожнюк Н.О., к.е.н., доцент
Одеський національний політехнічний університет*

Згідно з Законом України «Пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» одним з пріоритетних напрямів розвитку на період до 2020 р. визначено інформаційні та комунікаційні технології. У зв'язку з цим ІТ-галузь значно зміцнила свої позиції, тому розвиток підприємництва в ІТ-сфері є постійним та дозволяє розширювати межі співробітництва на міжнародних ринках.

Основні тенденції підприємництва ІТ-галузі України – це ІТ-аутсорсинг та ІТ-аутстафінг, розробка програмного забезпечення, а також системні інтеграції програмних продуктів. Експерти прогнозують зростання обсягів українського ІТ-ринку [1].

Важливим глобальним чинником, який впливає на розвиток ІТ-галузі в Україні, є підписання Угоди про Асоціацію з ЄС. У межах цієї угоди стане можливим забезпечити реалізацію низки кроків, необхідних для подальшого розвитку ІТ-галузі. При цьому важливе значення мають особливості оподаткування підприємницької діяльності ІТ-галузі.

Підприємець ІТ-галузі крім основних видів діяльності, таких як програмування (КВЕД 62.01), консультування в сфері інформатизації (КВЕД 62.02) та інше, може здійснювати іншу підприємницьку діяльність, сплачуючи невисокі податки на другій або третій групі платника єдиного податку (ЄП).

Важливо відзначити, що в даний час при реєстрації підприємницької діяльності можна вказати до 20-ти видів діяльності. І це необхідно зазначити саме в процесі реєстрації, бо при внесенні змін після реєстрації підприємницької діяльності потрібно сплачувати мито та послуги юриста.

Підприємцям ІТ-галузі потрібно подавати такі звіти.

1. Декларацію про доходи, яку потрібно подавати чотири рази на рік. Звітним періодом для платника 3 групи єдиного податку є календарний квартал, а термін подачі декларації – 40 календарних днів після закінчення кварталу.

2. Звіт по єдиному соціальному внеску (ЄСВ). СПД формують і подають цей звіт один раз на рік до 10 лютого року, наступного за звітним роком. Потрібно відзначити, що пенсіонери та інваліди звільняються від сплати єдиного внеску та, відповідно, звільняються від подання звіту.

Підприємцям ІТ-галузі потрібно сплачувати такі податки.

1. ЄП, який зобов'язаний сплатити СПД (5% від доходу для неплатників ПДВ, 3% – для платників ПДВ) протягом десяти днів після закінчення 40-денного терміну, встановленого для подання Декларації про доходи. Сплата

єдиного податку платниками третьої групи здійснюється за місцем до податкової інспекції.

2. ЄСВ, який сплачується раз на квартал – однаковими сумами, які змінюються в разі зміни встановленого законодавством розміру мінімальної заробітної плати.

Важливо відзначити, що для платників податків розроблено безкоштовне програмне забезпечення по формуванню та подачі платниками податків податкової звітності в електронному вигляді засобами телекомунікаційного зв'язку, актуальні версії якого можна отримати на сайті ДФС.

3. Книга обліку доходів. Платники ЄП третьої групи, які не є об'єктами ПДВ, ведуть Книгу обліку щодня (при наявності транзакцій), відображають лише отримані доходи.

4. Звіт 1-ДФ. Цей звіт, оформлюється в окремих випадках, а саме коли підприємець платить за товари або послуги приватній особі (не підприємцю) або іншому підприємцю.

Звіт 1-ДФ також подається тими підприємцями, які мають найманих працівників та сплачують їм зарплату.

При експорті послуг українською компанією нерезиденту, зокрема, інформаційно-консультаційних послуг, коли резидент є платником ПДВ є свої особливості. В цьому випадку експорт інформаційно-консультаційних послуг звільнений від ПДВ згідно зі ст. 186.3 Податкового кодексу України (ПКУ). Ця стаття визначає, що такі послуги будуть вважатись наданими не на території України (а відповідно не є об'єктом оподаткування ПДВ), тому що місцем постачання таких послуг вважається місце реєстрації або (у разі відсутності такого місця) місце постійного чи переважного проживання замовника – в нашому випадку нерезидента. Слід відзначити, що немає значення при цьому де саме фактично надаються послуги, – зазвичай це Україна [2].

При роботі з іноземними компаніями виникає необхідність відкриття рахунків за кордоном. А для того, щоб зараховувати кошти на закордонний рахунок слід отримати індивідуальну ліцензію НБУ на розміщення валютних цінностей на рахунках за межами України. Індивідуальна ліцензія видається строком на 1 рік (для компаній та ФОП) та на 3 роки (для фізичних осіб, які не є підприємцями).

На сьогоднішній день досить поширеною стала практика використання карток PayPal, які видаються клієнту без відкриття банківського рахунку, та криптовалюти (Bitcoin, Devcoin та інш.). За порушення правил валютного регулювання правопорушника може бути притягнуто до адміністративної та фінансової відповідальності.

Таким чином, для ефективного та стрімкого розвитку ІТ-галузі в Україні з боку держави необхідно забезпечити державну підтримку, особливо в сфері оподаткування, та стимулювання розвитку цієї галузі.

З боку підприємців ІТ-галузі слід формувати асоціації, кластери та інші об'єднання ІТ-компаній тощо.

Література:

1. Задорожнюк Н.О. Сучасні тенденції розвитку підприємництва в ІТ-сфері України / Н.О. Задорожнюк // Економічний форум. – Луцьк : ЛНТУ. – 2017. – № 3. – С. 162-165.
2. Експорт послуг платників податків [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://itin.ua/eksport-poslug-platnikom-pdv.html>. – Заголовок з екрану.